

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 397/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Michalom Mudrákom, advokátom, Hurbanovo námestie 1, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu Bratislava č. k. 10 Co 231/2017 z 30. januára 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. júna 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a žiada úhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ sa v procesnej pozícii žalobcu v konaní pred Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 52C/130/2016 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného, aby mu zaplatil sumu 617,11 eur s príslušenstvom, t. j. kúpnu cenu z dôvodu odstúpenia od kúpnej zmluvy a náhradu škody. Okresný súd rozsudkom č. k. 52C/130/2016 z 12. mája 2017 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 396 eur spolu s príslušenstvom (I. výrok), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (II. výrok) a priznal sťažovateľovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 28,34 % (III. výrok).

3. Proti tomuto rozsudku okresného súdu v časti, v ktorej okresný súd zamietol žalobu (a v súvisiacej časti o nároku na náhradu trov konania), podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 10Co/231/2017 z 30. januára 2020 tak, že potvrdil prvostupňový rozsudok v časti zamietnutia žaloby (I. výrok) a vo zvyšnej časti (v ktorej súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 396 eur s prísl.) prvostupňový rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie (II. výrok).

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Podstatu svojho nároku sťažovateľ vymedzil tak, že v dôsledku chyby na telefóne, ktorá nebola žalovaným odstránená, si voči nemu popri vrátení kúpnej ceny (396 eur) uplatnil aj náhradu škody, keďže v dôsledku protiprávneho konania žalovaného neodstránením väd telefónu prišiel sťažovateľ o telefón vo vyššej hodnote (589 eur).

5. Sťažovateľ tvrdí, že mu škoda vznikla bezprostredne v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním sťažovateľa, ktorý odmietol odstrániť vady. Preto nesúhlasí s právnym názorom krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľovi vznikla škoda v dôsledku toho, že sťažovateľ uplatnil svoje právo zo zodpovednosti za vady. Takýto právny záver považuje za nesprávny, z ústavného hľadiska neospravedlňiteľný a neudržateľný, porušujúci právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, na prístup k súdu a právo na ochranu jeho majetku, a to z týchto dôvodov:

- a) odstúpenie od kúpnej zmluvy z dôvodu protiprávneho konania je priamo očakávateľnou skutočnosťou, resp. bezprostrednou reakciou na protiprávne konanie;
- b) žalovaný v dôsledku svojho protiprávneho konania získal vlastnícke právo k telefónu vo výške 589 eur a sťažovateľovi mal povinnosť vrátiť len sumu 396 eur;
- c) neudržateľnosť záveru krajského súdu, podľa ktorého si mal sťažovateľ zachovať svoje majetkové hodnoty a že to bola jeho voľba odstúpiť od zmluvy;
- d) k názoru krajského súdu, že sťažovateľ sa mal domáhať na súde odstránenia väd, poukazuje na podanie žaloby vo veci reklamácie telefónu, ktorú podal 30. júna 2016, v čase podania sťažnosti (15. 6. 2020, pozn.) uplynuli až takmer 4 roky a dovtedy súdy neustálili, či sťažovateľ má právo zo zodpovednosti za vady;
- e) pri reklamácií mobilného telefónu nie je praktické a reálne, aby sa niekto domáhal odstránenia jeho väd v súdnom konaní;
- f) keďže žalovaný predáva mobilné telefóny za zvýhodnené ceny, môže sa spoliehať na to, že otázka náhrady škody sa kvôli bagateľnému cenzu nikdy nedostane pred najvyšší súd, v dôsledku čoho môže pokračovať vo svojej nezákonnej praxi odmietania reklamácií.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie práv označených v bode 1 tohto uznesenia napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorým bol nárok sťažovateľa uplatnenej náhrady škody vo výške 211,11 eur právoplatne zamietnutý.

7. Ústavný súd sa zaoberal otázkou včasnosti podania ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému uzneseniu krajského súdu. Keďže napadnutý rozsudok bol sťažovateľovi doručený

9. marca 2020 (v ten istý deň nadobudol aj právoplatnosť, pozn.) a sťažovateľ podal svoju ústavnú sťažnosť 15. júna 2020, teda zjavne po uplynutí lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde, ústavný súd považoval za potrebné vysporiadať sa s otázkou včasnosti podania ústavnej sťažnosti.

8. V zmysle § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov v čase od 27. marca 2020 (dátum nadobudnutia účinnosti zákona) do 30. apríla 2020 spočívali lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo zániku práva. V uvedenom období teda lehoty neplynuli a od 1. mája 2020 ich plynutie pokračovalo.

9. Z doslovného znenia uvedeného ustanovenia vyplýva, že spočívanie lehôt sa týka len ochrany práv v súkromnoprávných vzťahoch. Vychádzajúc z cieľa predmetnej právnej úpravy a celospoločenskej situácie, za ktorej boli mimoriadne opatrenia zákonodarcom prijaté, je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že sťažením uplatnenia ochrany svojich práv v mimoriadnej situácii boli potenciálne postihnutí aj nositelia práv vyplývajúcich z iných než súkromnoprávných vzťahov (vrátane ústavného súdnictva).

10. Ústavný súd nemá zákonom danú možnosť sám svojím vlastným vnútorným aktom rozhodnúť o predĺžení lehoty na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, rešpektuje však vo svojej rozhodovacej činnosti *inter alia* princípy právneho štátu, princíp rovnosti, povinnosť ústavne konformného výkladu a aplikácie právnych noriem (čl. 152 ods. 4 ústavy), ako aj materiálny prístup k ochrane základných práv a slobôd, a preto, vychádzajúc z čl. 46 ústavy s ohľadom na § 62 zákona o ústavnom súde v spojení s čl. II až IV CSP, považuje spočívanie lehoty na uplatnenie práva v uvedenom období za aplikovateľné aj na posudzovanie dodržania lehoty na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom (IV. ÚS 550/2020).

11. Ústavný súd konštatuje, že celkový počet dní pre obdobie od 9. marca 2020 do 9. mája 2020, teda dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti, ak by nenastalo spočívanie lehoty, predstavuje spolu 61 dní. V danom prípade od 9. marca 2020 k 27. marcu 2020 zo zákonnej dvojmesačnej lehoty podľa § 124 zákona o ústavnom súde uplynulo 17 dní. Lehota v čase od 27. marca do 30. apríla 2020 neplynula (spočívala). Opäť začala plynúť 1. mája 2020 a do jej uplynutia zostávalo 44 dní, teda lehota na podanie ústavnej sťažnosti sťažovateľa uplynula 13. júna 2020 (sobota). Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť 15. júna 2020, ju možno považovať za včas podanú.

12. Žalobný nárok vo veci samej, teda meritum veci, ktoré žiadal sťažovateľ, možno rozdeliť do dvoch častí, a to nárok na zaplatenie kúpnej ceny z dôvodu odstúpenia od zmluvy a nárok na náhradu škody voči žalovanému. Z obsahu ústavnej sťažnosti sťažovateľa, predovšetkým z podstaty jeho argumentácie vyplýva, že napáda nezákonnosť rozsudku krajského súdu len v rozsahu svojho nároku na náhradu škody (I. výrok napadnutého rozsudku krajského súdu). Týmto sťažovateľ vymedzil ústavnému súdu rozsah ústavného prieskumu. Z dôvodu viazanosti ústavného súdu rozsahom ústavnej sťažnosti podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. zákona o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorý ústavný súd nemôže prekročiť, sa nebude vykonávať ústavný

prieskum v súvislosti s jeho nárokom na zaplatenie kúpnej ceny (II. výrok napadnutého rozsudku krajského súdu).

13. Sťažovateľ odôvodňuje zásah do ním označených práv nesprávnym posúdením krajského súdu v otázke ustálenia neexistencie príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti zo strany žalovaného a údajným vznikom škody na strane sťažovateľa. Ústavný súd konštatuje, že všeobecné súdy správne, zrozumiteľne a predovšetkým logicky vysvetlili dôvody, pre ktoré sťažovateľ nijakým relevantným spôsobom nepreukázal predpoklady priznania nároku na náhradu škody voči žalovanému. Relevantnosť tvrdeného vzniku škody v okolnostiach prerokovanej veci jednoznačne nemôže spočívať v sume rozdielu medzi reálne zaplatenou kúpnu cenou za telefón (396 eur) a údajnou hodnotou telefónu (589 eur). V napadnutom rozhodnutí krajský súd (v zhode s prvostupňovým súdom) preto správne dospel k právnomu záveru, ktorý bol náležite vysvetlený, že sťažovateľ nepreukázal existenciu predpokladov vzniku zodpovednosti za škody, a to ani samotný vznik škody, ako ani príčinnú súvislosť medzi tvrdeným porušením povinnosti na strane žalovaného a vznikom škody (bod 20 napadnutého rozsudku krajského súdu).

14. V súvislosti s námietkou sťažovateľa o tom, že právny názor krajského súdu, podľa ktorého ním tvrdené zmenšenie jeho majetkových hodnôt, teda vzniknutá škoda, je následkom odstúpenia od zmluvy (teda následkom uplatnenia práva zo zodpovednosti za vady), je potrebné vnímať v kontexte ďalších vyjadrení krajského súdu, podľa ktorých mal sťažovateľ zo zodpovednosti žalovaného za vady ďalšie možnosti (právo na odstránenie vady opravou veci alebo jej výmenou za novú vec), ktoré mohol využiť.

15. Ústavný súd v nadväznosti na dosiaľ uvedené zdôrazňuje, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04). O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

16. V každom prípade postoj krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa (stotožňujúc sa so závermi súdu prvej inštancie) nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci krajského súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. Keďže vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu o takýto prípad nejde, ústavný súd dospel k záveru, že právny názor, na ktorom je založené napadnuté rozhodnutie, je z ústavného hľadiska akceptovateľný.

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd považuje ústavnú sťažnosť za zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 1 písm. g) zákona o ústavnom súde, a teda nespôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu.

18. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa obsiahnutými v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2022

Miloš Maďar
predseda senátu